

A sárospataki ágyúöntő műhely bemutatása

Az 1631-től működő sárospataki ágyúöntő műhelyt I. Rákóczi György alapította. Az épületet a 17. századi tűzvész, majd a 19. században kialakított tájképi kert végleg eltüntette. Détszy Mihály levéltári kutatásai alapján a Ringer István által indított régészeti kutatás tárta fel az épület pincéjének, falainak, lángkemencéjének, öntőaknájának romjait.

A maradványok jellege rekonstruktív bemutatást nem tett lehetővé. A védőépítmény tervezése során fontos szempont volt a romok megóvása mellett a maradványok értelmező kiegészítése. A feladat nehézségét fokozta, hogy a jelentős méretű építményt tájképi kertben, és a vár közvetlen közelében kellett elhelyezni.

A megoldás könnyű, kortárs, lécburkolatú, acél-üveg építmény lett, amely kerti pavilonként illeszkedik környezetébe. A feltárt falazatokat a jelenlegi terepszintig egészítették ki, a kemence pedig visszafogott rekonstrukciót kapott. Az épületben megtekinthető, megismerhető a kemence működése, és a kiöntött ágyú mozgatása, a furat készítésének módja a korabeli ábrázolások alapján ácsolt absztrakt állványszerkezet segítségével. Az értelmezéshez és az élményhez járulnak hozzá a kitűnően kialakított múzeumpedagógiai kiegészítő elemek, a makettek, rajzok, emberi figurák. A kiállítást a kutatás során itt előkerült értékes leletek bemutatása teszi teljessé.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság a sárospataki ágyúöntő műhely maradványait megőrző, a környezetbe illeszkedő és az egykori működést szellemesen bemutató épületet ICOMOS-díjban részesíti.

Közreműködők:

Kutató: Ringer István, régész

Építésztervező: Mányi István, Kardos Gábor és munkatársai – Mányi Stúdió

Belsőépítészet:

Gergely László és társai – Stúdió G

Műemlék-felügyelő: Valóczky Istvánné

A díjat átvette:

Csorba László, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója

Tamás Edit, a Sárospataki Rákóczi Múzeum igazgatója

KÉPEK

Arnóth Ádám fotói

